

ONDER DE AANDACHT

NACHTVLINDERMONITORINGS-PROJECT LIMBURG

Het Nachtvliedmonitoringsproject Limburg is gericht op het verzamelen van gegevens over macronachtvlinders in de tuinen van deelnemers verspreid over de provincie. Sinds 2008 nemen jaarlijks ongeveer 20 mensen deel aan het project, verspreid over de gehele provincie. Om onderlinge vergelijking van de resultaten mogelijk te maken, worden op een gestandaardiseerde wijze de nachtvlinders geteld. Uitgangspunt is dat de inventarisaties op een eenvoudige wijze zijn uit te voeren.

De werkwijze komt er in het kort op neer dat minstens twee keer per maand geteld wordt in de periode vanaf 1 april tot 15 november. Er wordt gebruik gemaakt van een Skinnerval of laken met speciale lampen waarmee nachtvlinders gelokt kunnen worden.

Resultaten 2013

Het jaar 2013 was alweer het zesde seizoen van het project. Het voorseizoen verliep vanwege het koude weer uitermate slecht; het vlinderseizoen kwam eigenlijk pas eind juni goed op gang. De rest van de zomer heeft echter veel goed gemaakt; het werd lange tijd warm, met een hittegolf tijdens de vakantieperiode. De Vlinderstichting heeft het over een uitzonderlijk goed dagvlinderjaar, voor nachtvlinders geldt dit blijkens de resultaten van het Nachtvliedmonitoringsproject Limburg zeker ook. Er werden meer dan 10.000 individuen geteld. Niet alleen zijn hoge aantallen nachtvlinders gevangen, er zijn ook vele (zeer) zeldzame soorten waargenomen. Meer dan de helft van deze soorten is slechts op één locatie gezien. Daarop zijn echter ook uitzonderingen. Bijzondere soorten als Donker-groene korstmossuil, Egale bosrankspanner, Spaanse vlag, Papegaaitje, Lindeherculesje,

Zwartvlekwinteruil, Bosrankdwergspanner en Drievlekspanner zijn juist in veel tuinen gezien. Ook voor deelnemers die al sinds 2008 meedoen aan het project, blijkt nog veel te beleven. In deze tuinen kunnen nog altijd zo'n 20 nieuwe soorten per jaar worden gevangen en dat terwijl het aantal al ver boven de 200 macronachtvlindersoorten per tuin ligt!

FOTO: SANDRA LAMBERTS

Bijeenkomst 27 maart

Om een nog beter beeld te krijgen van de Limburgse nachtvlinders wordt nog steeds gezocht naar nieuwe deelnemers. Daarom wordt er, voordat het nieuwe seizoen op 1 april begint, voor deelnemers en aspirant deelnemers een startbijeenkomst voor het zevende seizoen georganiseerd op donderdag 27 maart 2013. De avond begint om 20.00 uur in het GroenHuis in Roermond en iedere geïnteresseerde is welkom. Het precieze programma is nog niet rond. Maar in ieder geval zal er tijdens de avond aandacht zijn voor het project en de resultaten daarvan tot nu toe. Vele bijzondere soorten en mooie nachtvlinderfoto's zullen de revue passeren. Sandra Lamberts zal uit de doeken doen hoe zij al die mooie nachtvlinderfoto's maakt. Natuurlijk wordt er ook weer de nachtvlinderquiz georganiseerd. Meer actuele informatie over het project kunt u vinden op <http://nachtvlinders.nhgl.nl>. Opgave voor de avond of het project kan via het e-mailadres nml@nhgl.nl.

DE VERPAKKING VAN HET MAANDBLAD BLIJFT VAN PLASTIC

Al een aantal jaren komt met enige regelmaat de vraag in het bestuur en in de redactie binnen of we niet zouden moeten overgaan naar een milieuvriendelijker verpakking van het Maandblad. Druk het adres op de omslag of op een sticker en plak daarmee de omslag dicht;

gebruik een papieren omslag, wikkel of envelop; gebruik composteerbare biofolie.

In de laatste maanden van 2013 hebben we hierover weer uitgebreid van gedachten gewisseld.

Gevoelsmatige argumenten zijn er genoeg en deze worden door iedereen onderschreven. En toch hebben we in gezamenlijkheid besloten om het op dit moment te laten bij de huidige plastic verpakking (Polyethyleen = PE folie). Als belangrijkste argumenten komen daarbij naar voren dat op dit moment vrijwel overal het recyclebare plastic apart wordt ingezameld (via 'Plastic Heroes' aan de deur of zelf naar de container gebracht), maar ook dat biofolie twee maal zo duur is. De keuze voor de zwaardere papieren wikkels zou de verpakings- en verzendkosten bijna drie keer zo hoog maken. Het werken zonder omslag levert vaak een beschadigd (of nat) tijdschrift op. Wij hebben daarom gekozen voor hoge kwaliteit tegen lage kosten en achten deze keuze verantwoord, omdat bij goed gedrag van de ontvangers de plastic verpakking wordt gerecycled of energie levert bij verbranding met het restafval, waarbij bovendien geen milieuvriendelijke stoffen vrijkomen (slechts CO₂ en H₂O).

Een extra argument is dat composteerbare verpakingsmaterialen alleen bij hoge temperaturen vergaan. Daarom breken deze folies niet goed af in de natuur, en vaak ook niet in de kleinere composthopen in de tuin. Wanneer biofolies niet worden gecomposteerd of met het restafval verwerkt zijn ze dus niet milieuvriendelijker als het gaat om het verminderen van het zwerfafval.

*Namens bestuur en redactie,
Harry Tolkamp*

Voor meer info:

<http://meldpuntverpakkingen.nl/consumenteninformatie/veel-gestelde-vragen/918/wat-is-de-meest-duurzame-tijdschriftwikkel.html>

<http://www.milieucentraal.nl/thema%27s/thema-2/afval-heb-je-zelf-in-de-hand/verpakkingen/composteerbaar-kunststof/>

BINNENWERK BUITENWERK

OP DE INTERNETPAGINA WWW.NHGL.NL IS DE MEEST ACTUELE AGENDA TE RAADPLEGEN

● **MAANDAG 3 MAART** organiseert de **Werkgroep Driestruik** een werkochtend. Aanvang: 9.00 uur bij de verzinkte poort van de Driestruik.

● **VRIJDAG 7 MAART** vertoont Hans

Melters voor de **Kring Maastricht** een film met als onderwerp 'flora en fauna in kalkgraslanden'. Aanvang 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum, de Bosquetplein 6 te Maastricht

● **ZATERDAG 8 MAART** vindt de 17e **Geenootschapsdag** plaats. Aanvang: 9.30 uur in het Broekhincollege, Bob

Boumanstraat 30-32 te Roermond.

● **MAANDAG 10 MAART** verzorgt John Adams voor de **Kring Heerlen** een lezing over de 'lepenpage, adoptiesoort van de gemeente Heerlen'. Aanvang: 20.00 uur in Café Wilhelmina, Akerstraat 166, 6466 HP Kerkrade-West.

● **DONDERDAG 13 MAART** verzorgt Paul Giebels voor de **Kring Venlo** een lezing over 'natuur in Venlo en omstreken'. Aanvang: 19.30 uur in Kinderboerderij Hagerhof, Hagerlei 1 te Venlo.

● **DONDERDAG 13 MAART** is er een lezingenavond bij de **Kring Roermond**

met Rob Geraeds over het Vliegend hert en Reinier Akkermans over dagvlinders. Aanvang: 20.00 uur in het Groenhuis, Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond.

● **ZONDAG 16 MAART** leidt Bert Op den Camp voor de **Plantenstudiegroep** een wandeling naar Chaudfontaine (B). Vertrek om 9.00 uur vanaf de achterzijde van station Maastricht.

● **ZONDAG 16 MAART** is er een werkdag van de **Werkgroep Driestruik**. Aanvang: 9.00 uur bij de verzinkte poort van de Driestruik.

● **WOENSDAG 19 MAART** verzorgt Marcel Prick voor de **Vlinderstudiegroep**

een lezing over bijzondere vlinderwaarnemingen. Aanvang: 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

● **VRIJDAG 21 MAART** verzorgen Pierre Grooten en Manfred Aletschee voor de **Plantenstudiegroep** een lezing over 'Agrarisch natuurbeheer aan weerszijden van de grens'. Aanvang: 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

● **VRIJDAG 21 MAART** verzorgen Ton Lenders en Pieter Puts voor de **Herpetologische Studiegroep** een lezing over 'amfibieën- en reptielenonderzoek op de Meinweg'. Aanvang: 20.00 uur in het Groenhuis te Roermond.

● **DONDERDAG 27 MAART** is er een start-avond nachtvlindermonitoring van het project **Nachtvlinder Monitoring Limburg**. Aanvang: 20.00 uur in het Groenhuis te Roermond.

● **DONDERDAG 27 MAART** verzorgt Olaf Op den Kamp voor de **Kring Venray** een lezing over 'de Roer van bron tot monding'. Aanvang: 20.00 uur in de Oesterham, Watermolenstraat 1 in Oostrum.

● **ZATERDAG 29 MAART** leidt Olaf Op den Kamp (aanmelden via tel. 045-5354560 of info@eifelnatur.de) voor de **Plantenstudiegroep i.s.m. NABU Aachen & NABU Düren** een lentewandeling door de Eifel, van Heim-

bach naar Abtei Mariawald (D). Vertrek: 9.00 uur vanaf de achterzijde station Maastricht of om 10.30 uur vanaf Nationalparkoor Heimbach, An der Laag 4, 52396 Heimbach.

● **VRIJDAG 4 APRIL** verzorgt Frans Braeken voor de **Kring Maastricht** een lezing over 'de wonderde wereld der insecten'. Aanvang: 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

● **ZONDAG 6 APRIL** is er een werkdag van de **Werkgroep Driestruik**. Aanvang: 9.00 uur bij de verzinkte poort van de Driestruik.

COLOFON

NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

Onderscheiden met de Koninklijke Erepenninng

DAGELIJKS BESTUUR

Harry Tolkamp (voorzitter), Denis Frissen (secretaris), Rob Geraeds (ondervoorzitter) & Linda Horst (penningmeester).

ALGEMEEN BESTUUR

Wouter Jansen, Nicole Reneerkens, Raymond Pahlplatz, Marian Baars, Stef Keulen, Pieter Puts, Wilfred Schoenmakers, Victor van Schaik & Jan Joost Bakhuizen.

KANTOOR

Olaf Op den Kamp, Jeanne Cuypers, Karine Letourneur & Roel Steverink.

ADRES

Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470 (kantoor@nhgl.nl). www.nhgl.nl.

LIDMAATSCHAP

€ 30,50 per jaar. Leden t/m 23 jaar & 65+ € 15,25; bedrijven, verenigingen, instellingen e.d. € 91,50. Okjen Weinreich (ledenadministratie@nhgl.nl). IBAN: NL73RABO0159023742, BIC: RABONL2U.

BESTELLINGEN/PUBLICATIEBUREAU

Publicaties zijn te bestellen bij het publicatiebureau, Marja Lenders (publicatiebureau@nhgl.nl). Losse nummers € 4,-; leden € 3,50 (incl. porto), themanummers € 7,-. IBAN: NL31INGB0000429851, BIC: INGBNL2A.

STUDIEGROEPEN

FOTOSTUDIEGROEP

Bert Morelissen (foto@nhgl.nl).

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP

Sabine de Jong (herpetofauna@nhgl.nl).

LIBELLENSTUDIEGROEP

Jan Hermans (libellen@nhgl.nl).

MOLLUSKEN STUDIEGROEP LIMBURG

Stef Keulen (mollusken@nhgl.nl).

MOSSENSTUDIEGROEP

Paul Spreuwenberg (mossen@nhgl.nl).

PADDENSTOELENSTUDIEGROEP

Henk Henczyk (paddestoelen@nhgl.nl).

PLANTENSTUDIEGROEP

Olaf Op den Kamp (planten@nhgl.nl).

PLANTENWERKGROEP WEERT

Jacques Verspagen (weert@nhgl.nl).

SPRINKHANENSTUDIEGROEP

Wouter Jansen (sprinkhanen@nhgl.nl).

STUDIEGROEP ONDERAARDSE KALKSTEENGROEVEN

Hans Ogg (sok@nhgl.nl).

VISSENWERKGROEP

Victor van Schaik (vissen@nhgl.nl).

VLINDERSTUDIEGROEP

Mark de Mooij (vlinders@nhgl.nl).

VOGELSTUDIEGROEP

Nicole Reneerkens (vogels@nhgl.nl).

WERKGROEP DRIESTRIJK

Wouter Jansen (driestruik@nhgl.nl).

ZOOGDIERENWERKGROEP

Bert Morelissen (zoogdieren@nhgl.nl).

KRINGEN

KRING HEERLEN

John Adams (heerlen@nhgl.nl).

KRING MAASTRICHT

Bert Op den Camp (maastricht@nhgl.nl).

KRING ROERMOND

Math de Ponti (roermond@nhgl.nl).

KRING VENLO

Frans Coolen (venlo@nhgl.nl).

KRING VENRAY

Patrick Palmen (venray@nhgl.nl).

STICHTINGEN

STICHTING NATUURPUBLICATIES LIMBURG

Uitgever van publicaties, boeken en rapporten (snl@nhgl.nl).

STICHTING DE LIERELEI

Projectbureau voor onderzoek van natuur en landschap in Limburg (lierelei@nhgl.nl).

STICHTING IR. D.C. VAN SCHAÏK

Stichting voor het beheer van onderaardse kalksteengroeven in Limburg. Postbus 2235, 6201 HA Maastricht (vanschaikestichting@nhgl.nl).

STICHTING NATUURBANK LIMBURG

Stichting voor het beheer van waarnemingen van het NHGL (natuurbank@nhgl.nl). Waarnemingen doorgeven: www.natuurbank.nl

NATUURHISTORISCH MAANDBLAD

REDACTIE Olaf Op den Kamp (hoofdredacteur), Henk Heijligers, Jan Hermans, Martine Lejeune, Ton Lenders, Gerard Majoor, Arjan Ova & Guido Verschoor (redactie@nhgl.nl).

RICHTLIJNEN VOOR KOPIJ-INZENDING

Diegenen die kopij willen inzenden, dienen zich te houden aan de richtlijnen voor kopij-inzending. Deze kunnen worden aangevraagd bij de redactie of zijn te bekijken op www.nhgl.nl.

LAY-OUT & OPMAAK Van de Manakker, Grafische communicatie, Maastricht (mvandemanakker@xs4all.nl).

EDITING SUMMARIES Jan Klerkx, Maastricht.

DRUK SHD Grafimedia, Swalmen.

MIX
Paper from
responsible sources
FSC® C006586

COPYRIGHT Auteursrecht voorbehouden.

Overname slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN 0028-1107

provincie limburg

Het uitgeven van het Natuurhistorisch Maandblad wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de provincie Limburg.

